

دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر

مباحث روش تحقیق در مدیریت
(با رویکرد معادلات ساختاری)

دکتر قنبر امیرنژاد

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جامع شوشتر

فهرست مطالب

۲	تقدیم به:
۱۷	پیش گفتار:
۱۹	فصل اول: مبانی و اصول روش تحقیق
۲۱	مقدمه:
۲۳	تعریف علم
۲۴	الف) مرحله اول، تولید داده:
۲۵	موجودیت
۲۵	صفت خاصه
۲۶	ب) مرحله دوم، تبدیل داده به اطلاعات:
۲۶	اطلاعات:
۲۷	ج) مرحله سوم، تبدیل اطلاعات به دانش:
۲۹	مقدمات:
۲۹	نتیجه:
۳۰	طبقه‌بندی علوم:
۳۰	الف) طبقه‌بندی ارسطو:

- ۳۰ (ب) طبقه‌بندی میکن:
- ۳۱ (ج) طبقه‌بندی کنت:
- ۳۱ (ه) طبقه‌بندی اسپنسر
- ۳۱ (و) طبقه‌بندی دیوئی:
- ۳۲ طبقه‌بندی دانشگاه شیکاگو:
- ۳۲ طبقه‌بندی علوم انسانی
- ۳۳ روش‌های دستیابی به حقایق
- ۳۳ الف: ریحی
- ۳۴ (ب) الهام، اسرار، کشف شهود
- ۳۵ ج: منطق:
- ۳۵ (د) روش علمی
- ۳۶ مراحل روش علمی
- ۳۷ تحقیق چیست؟
- ۳۹ فرایند تحقیق
- ۴۲ شکل ارتباط تولید علم، پژوهش و خلاقیت
- ۴۲ انواع تحقیق:
- ۴۳ الف) انواع تحقیق براساس هدف:
- ۴۳ (ب) انواع تحقیق براساس نحوه گردآوری اطلاعات.
- ۴۴ ۷- تحقیق تاریخی
- ۴۴ ۸- روش‌های تحلیل محتوی
- ۴۴ تحقیق پیمایش به سه دسته تقسیم می‌شود.
- ۴۵ اصول اخلاقی در انجام تحقیق
- ۴۶ موانع علم و پژوهش در ایران

فهرست مطالب ❁ ۷

- ۱- وجود اهداف مشخص که باعث کارکردهای هماهنگ می‌شود..... ۴۸
- ۲- تأکید بر پژوهش..... ۴۹
- ۳- فرهنگ سازمانی:..... ۴۹
- ۴- وضعیت گروه..... ۴۹
- ۵- مدیریت مشارکتی..... ۴۹
- ۶- سازمان غیرمتمرکز..... ۵۰
- ۷- ارتباط:..... ۵۰
- ۸- تابع و امکانات..... ۵۰
- ۹- توسعه، قدرت، گروه یا سازمان و گوناگونی اعضا..... ۵۱
- ۱۰- پاداش‌ها..... ۵۱
- ۱۱- استخدام و گرینش..... ۵۱
- ۱۲- رهبری..... ۵۱

فصل دوم: کلیات انتخاب موضوع..... ۵۳

- مقدمه:..... ۵۵
- موضوع تحقیق:..... ۵۵
- موضوع تحقیق باید دارای ویژگی‌های زیر باشد:..... ۵۶
- شناسایی و بیان مسئله تحقیق..... ۵۶
- ویژگی‌های یک مساله تحقیق..... ۵۷
- پرسش‌های تحقیق..... ۵۸
- فرضیه یا فرضیه‌های تحقیق..... ۵۸
- مشخصات یک فرضیه خوب..... ۵۹
- در مثال ذکر شده فوق..... ۶۰

۶۰	اهمیت و ضرورت تحقیق
۶۰	اهداف تحقیق
۶۰	متغیرهای تحقیق
۶۱	الف) متغیر وابسته
۶۲	ب) متغیر مستقل
۶۲	ج) متغیر تعدیل گر
۶۳	د) متغیر مداخله گر
۶۴	هـ) متغیر کنترل
۶۴	قلمرو تحقیق
۶۴	روش تحقیق
۶۴	نوع روش تحقیق
۶۵	تعریف واژه‌های تحقیق:
۶۵	طرح تحقیق:
۶۶	انواع طرح تحقیق:
۶۶	الف: تحقیق بر مبنای اطلاعات قبلی
۶۷	انواع طرح تحقیق تجربی
۷۱	فصل سوم: راهنمایی پایان‌نامه نویسی
۷۳	مقدمه
۷۵	تشریح روش تحقیق
۷۵	تعاریف
۷۸	۲-۳- انتخاب موضوع
۷۹	۲-۴- بیان مسئله تحقیق

فهرست مطالب ❁ ۹

۷۹	۲-۵- پیشینه تحقیق
۸۱	۲-۶- بیان گزاره‌های مسئله
۸۱	۲-۶-۱- اهداف
۸۲	۲-۶-۲- سؤالات
۸۳	۷-۳- فرضیه‌های تحقیق
۸۴	مشخص کردن متغیرها و مقیاس سنجش آنها
۸۷	۲-۷-۱- مقیاس‌های اندازه‌گیری
۸۹	۲- تعین ابزار اندازه‌گیری
۹۰	۲-۸-۱- طبقه‌بندی سنجش
۹۲	۲-۸-۲- روایی پایایی
۹۲	الف- روایی
۹۳	ب- پایایی
۹۶	۲-۹- مشخص کردن جامعه مورد بررسی، نمونه و حجم نمونه
۹۷	۲-۹-۱- روش‌های نمونه‌گیری
۹۸	حجم نمونه
۹۸	۲-۱۰- انتخاب روش تحقیق
۱۰۰	گردآوری داده‌ها
۱۰۰	تنظیم و تلخیص داده‌ها
۱۰۱	تحلیل داده‌ها و نتیجه‌گیری
۱۰۳	تدوین گزارش و اشاعه یافته‌ها
۱۰۳	مطالعه میدانی
۱۰۳	۳-۱- روش تحقیق (متدلوژی تحقیق)
۱۰۴	۳-۳- داده‌ها و شیوه جمع‌آوری آنها

۱۰ ❁ مبانی روش تحقیق در مدیریت

- ۱۰۴ ۳-۴- توزیع داده‌ها
- ۱۰۶ ۴-۴- تحلیل داده‌ها
- ۱۰۸ نمونه یک پروپوزال یا طرح پژوهشی تحقیق:

فصل چهارم: ادبیات تحقیق ۱۲۵

ادبیات تحقیق: ۱۲۷

منابع اطلاعاتی برای بررسی پیشینه تحقیق: ۱۲۸

فصل پنجم: روش تحقیق ۱۳۱

در این فصل دانشجو مسئولیت دارد ۱۳۳

مقدمه: ۱۳۳

روش تحقیق ۱۳۴

فایده تحقیق: ۱۳۵

رویکردهای تحقیق: ۱۳۵

الف) روش‌های تحقیق آزمایشی یا تجربی ۱۳۶

تحقیق تمام آزمایشی ۱۳۶

ب) روش پیمایشی (زمینه‌یابی) ۱۳۷

ج - مطالعه مورد یا تحقیق موردکاوانه ۱۳۷

انواع مورد ۱۳۸

انواع تحقیق براساس هدف تحقیق ۱۳۹

۱- تحقیق بنیادی ۱۳۹

۲- تحقیق کاربردی ۱۴۰

۳- تحقیق توسعه‌ای ۱۴۰

۱۴۲	راهبردهای تحقیق:
۱۴۴	شباهت‌های تحقیق کیفی و کمی
۱۴۵	الف) مصاحبه (Interview)
۱۴۶	ب) مشاهده
۱۴۶	ویژگی‌های تعریف موضوع در مشاهده:
۱۴۷	ج) پرسشنامه
۱۴۸	انواع مبنایس‌های اندازه‌گیری
۱۴۸	مقیاس اسمی یا طبقه‌ای
۱۵۰	۳- مقیاس فاصله‌ای
۱۵۲	۴- مقیاس نسبی
۱۵۲	مقایسه مقیاس‌های اندازه‌گیری با یکدیگر
۱۵۳	مقیاس‌های درجه‌بندی سؤالات پرسشنامه
۱۵۳	الف: مقیاس لیکرت (Likert Scale)
۱۵۴	ب) مقیاس ترستون (Thurston Scale)
۱۵۵	ج: مقیاس تجمعی گاتمن (Guttman)
۱۵۶	د: مقیاس بوگاردوس
۱۵۶	هـ - مقیاس اوزگود
۱۶۲	نمونه‌گیری
۱۶۲	انواع نمونه‌گیری احتمالی یا تصادفی
۱۶۲	نمونه‌گیری تصادفی ساده (SRS)
۱۶۳	۲) نمونه‌گیری منظم (SS)
۱۶۳	۳) نمونه‌گیری طبقه‌ای یا لایه‌ای (قشری)
۱۶۴	۴) نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای

- ۱۶۴ مقایسه روش‌های نمونه‌گیری
- ۱۶۷ حجم (اندازه) نمونه
- ۱۶۷ اندازه حجم نمونه برای یک گروه:
- ۱۶۷ اندازه حجم نمونه برای دو گروه:
- ۱۶۸ اندازه نمونه در مطالعات همبستگی:
- ۱۷۰ پایایی (قابلیت اعتماد) ابزار اندازه‌گیری (Relability)
- ۱۷۱ روش‌های محاسبه ضریب پایایی (قابلیت اعتماد)
- ۱۷۱ الف: اجرای دوباره آزمون یا روش بازآزمایی (آزمون - آزمون مجدد)
- ۱۷۱ ب: روش موازی یا استفاده از آزمون‌های همتا
- ۱۷۲ ج: روش نصف به نصف (نیمه کردن)
- ۱۷۲ د: روش کودر - پیچاسون
- ۱۷۴ روایی (اعتبار) اندازه‌گیری (validity):
- ۱۷۴ الف: روایی محتوا
- ۱۷۵ ب: روایی ملاکی
- ۱۷۵ ج: روایی سازه
- ۱۷۷ فصل ششم: تجزیه و تحلیل داده‌ها
- ۱۷۹ تجزیه و تحلیل داده‌ها
- ۱۷۹ ویرایش داده‌ها
- ۱۸۰ نرم افزارهایی برای تحلیل‌های کمی
- ۱۸۰ مراحل آزمون فرضیه
- ۱۸۳ آزمون فرضیه‌ها در روش تحقیق
- ۱۸۳ انواع آزمون‌های آماری

فهرست مطالب ❁ ۱۳

۱۸۳	۱) آزمون‌های آماری پارامتریک
۱۸۳	۲) آزمونهای آماری ناپارامتریک
۱۸۴	۳) آزمون فرضیه
۱۸۵	۳-۱. نوشتن فرضیه‌های آماری
۱۸۷	۳-۲. مشخص کردن آماره آزمون و توزیع آن
۱۸۸	۳-۳. تعیین سطح معنادار بودن α
۱۸۹	جواب
۱۸۹	۳-۱. محاسبه مقدار آماره آزمون
۱۹۰	۴. روش‌های آماری پارامتری
۱۹۰	۴-۱. آزمون فرضیه یک میانگین
۱۹۱	۴-۲. آزمون فرضیه دو میانگین وابسته
۱۹۱	۴-۳. آزمون فرضیه دو میانگین مستقل
۱۹۱	۴-۴. آنالیز واریانس یک طرفه
۱۹۲	۵. روش‌های آماری غیرپارامتری
۱۹۲	۵-۱. آزمون مجذور خی
۱۹۳	۵-۲. آزمون علامت
۱۹۳	۵-۳. آزمون مک نمار
۱۹۳	۵-۴. آزمون ویل کاکسون
۱۹۴	۵-۵. آزمون یومان ویتنی
۱۹۴	۵-۶. آزمون کروسکال والیس
۱۹۴	۵-۷. آزمون فریدمن
۱۹۵	۵-۸. آزمون نسبت
۱۹۷	Descriptives

۱۹۷	Descriptive statistics
۲۰۲	یافته‌های مربوط به فرضیات تحقیق
۲۰۲	فرضیه اصلی
۲۰۲	Correlations
۲۰۲	Correlations
۲۰۳	فرضیات فرعی
۲۰۴	فرضیه فرعی دوم
۲۰۴	فرضیه فرعی سوم
۲۰۵	فرضیه فرعی چهارم
۲۰۵	فرضیه فرعی پنجم
۲۰۶	فرضیه فرعی ششم
۲۰۶	ج) تجزیه و تحلیل یافته‌های جانبی
۲۰۷	Model summary
۲۰۸	Excluded variables ^c
۲۱۱	ANOVA
۲۱۷	فصل هفتم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۲۱۹	مقدمه
۲۲۱	الف) مقاله علمی (طاهری لاری-۱۳۸۶)
۲۲۵	فصل هشتم: آشنایی با معادلات ساختاری
۲۲۵	و چگونگی ساختن مدل در لیزرل
۲۲۷	مقدمه

۲۲۸	اندیشه اساسی زیربنای مدل یابی ساختاری
۲۲۹	رابطه (۱)
۲۳۰	موارد کاربرد روش لیزرل
۲۳۰	نرم افزار لیزرل
۲۳۱	تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی
۲۳۳	روش کلی کار در الگوی معادلات ساختاری
۲۳۵	تحلیل عاملی اکتشافی و تحلیل عاملی تأییدی
۲۳۷	۱. روایی محتوا
۲۳۷	۲. روایی همگرا
۲۳۷	۲-۱. بار عاملی
۲۳۷	۲-۲. میانگین واریانس استخراج شده
۲۳۸	۳. روایی تشخیصی
۲۳۸	۴. روایی واگرا
۲۳۹	بررسی پایایی سازه در مدل‌های اندازه‌گیری
۲۳۹	تحلیل عاملی اکتشافی
۲۴۱	تحلیل خروجی‌های تحلیل عاملی اکتشافی
۲۴۲	بررسی روایی واگرا
۲۴۳	مدل سازی معادلات ساختاری و مراحل آن
۲۴۴	مرحله اول: بیان مدل
۲۴۴	مرحله دوم: تعیین مدل
۲۴۴	مرحله سوم: تخمین مدل
۲۴۵	مرحله چهارم: بررسی شاخصه‌ای برازش مدل و مقادیر T
۲۴۵	مرحله پنجم: اصلاح مدل

۲۴۶	مرحله چهارم: بررسی شاخصه‌ای برازش مدل و مقادیر T
۲۴۶	مرحله پنجم: اصلاح مدل
۲۷۲	تحلیل عاملی تأییدی متغیرهای پژوهش
۲۷۲	شاخص‌های خوب بودن
۲۷۲	۲- شاخص‌های بد بودن
۲۷۳	شاخص‌های نیکویی برازش مدل
۲۷۷	مدل معادلات ساختاری جهت آزمون فرضیات تحقیق
۲۸۵	منابع
۲۸۹	فهرست منابع خارجی
۲۹۱	فهرست منابع فارسی
۲۹۲	فهرست منابع خارجی

www.ketaboo.ir

پیش گفتار:

«ما محبان خلوت انسیم، با یار آشنا سخن آشنا بگو»

سپاس و ستایش مخصوص خداوند و دادار یکتا جهان آفرینی است که قلم را وسیله روشنایی عقل‌ها و جان‌ها قرار داد و بوسیله کاوش و جستجو، راه را برای تکامل بشر باز کرد و علم را وسیله ترب و نزدیکی به خود قرار داد. همانطوریکه مولای متقیان حضرت علی علیه السلام فرمود است: «من علمنی حرفاً فقد صیرتی عبداً» هر کس به من کلمه‌ای یاد بدهد، مرا بنده خود کرده است. و هر کس در راه کسب علم و گسترش آن گام بردارد و تلاش نماید عبادت کرده است، پس پژوهش و تحقیق عبادت است.

هدف از تألیف این کتاب آشنایی دانشجویان رشته‌های علوم انسانی بویژه مدیریت با چگونگی انجام تحقیق می‌باشد. این کتاب به زبان ساده و گویا، دانشجویان را با روش تحقیق آشنا می‌سازد و اطلاعات مفیدی از چگونگی تحقیق را در اختیار وی می‌گذارد. سرتاسر رشته مدیریت آمیخته با علوم مختلف از قبیل روانشناسی، آمار، ریاضی، هنر، فلسفه، منطق، علوم اجتماعی و... است. دست یافتن به حقایق، نیازمند دانستن و بکار بردن روش‌های نوین و تازه و نو در روش تحقیق است. تلاش مؤلفین این اثر براین بوده است تا علیرغم رعایت سرفصل‌های این درس و ضمن بحث درباره‌ی روش‌های تحقیق و انواع آن، تجزیه و تحلیل داده‌ها و نتیجه‌گیری، راهی را برای خواننده باز نماید تا هرچه آسان‌تر بتواند به عمق تحقیق دسترسی یابد. این کتاب شامل هفت فصل است. در فصل اول، مبانی

اصول روش تحقیق و در فصل دوم، کلیات تحقیق در فصل سوم راهنمای پایان نامه نویسی بیان می‌شود. فصل چهارم اختصاص به ادبیات تحقیق دارد در فصل پنجم روش تحقیق، در فصل ششم تجزیه و تحلیل داده‌ها به کمک آمار و SPSS و در فصل هفتم نتیجه‌گیری و پیشنهادات تحقیق گنجانیده شده است. فصل هشتم، اختصاص به معرفی لیزرل و چگونگی استفاده از آن در تحلیل داده‌ها می‌پردازد. تا کنون هیچ کتاب روش تحقیقی مثل این کتاب که ساده و روان بوده و با مثال نرم افزار لیزرل را بیان کند نگاشته نشده است از این رو، این کتاب منبع جدید و اطلاعات جدیدی در زمینه پژوهش را در اختیار دانشجویان رشته‌های مدیریت دولتی، صنایع ارائه می‌دهد. هرچند تلاش زیاد مؤلف بر آن بوده است که این اثر عاری از نقص باشد، اما بر این اعتقاد داریم که تنها بی‌نقص عالم تکوین، خداست. لذا به منظور رفع نواقص این اثر از همه اندیشمندان، همکاران، اساتید، دانشجویان و پژوهشگران تقاضا می‌کنم به پیشنهادات سازنده و مفید خود، راه را برای پویایی علم و پژوهش باز نمایند. توفیق مسریلندی مردم فرهنگ دوست و علم پرور ایران را در سایه ولایت حضرت مهدی (عج) و زعامت مقام عظمای ولایت حضرت آیه‌الله خامنه‌ای را از خدایتعالی استارم.